

зростання цін. Одні країни змогли консолідуватись: закріпити та зміцнити наявну владу, а інші навпаки зруйнували вже існуючі порядки та систему державної політики. Уряд України активно працює і розглядає план про створення нових антикризових центрів. Хоча світ ще не скоро оговтається від шкоди, заподіяної коронавірусом, проте лише згуртована праця заради спільного блага може покращити ситуацію та пришвидшити «регенерацію» економіки після пандемії.

Список використаних джерел

1. Вірус і політика: Як пандемія коронавірусу впливає на політичні процеси? *Лабораторія законодавчих ініціатив*. URL: <https://parlament.org.ua/2020/03/30/virus-i-politika-yak-pandemiya-koronavirusu-vplivaye-na-politichni-prrotsesi/> (дата звернення: 09.11.2021).
2. Пандемія COVID-19 в ЄС (аналітична записка) URL: <http://prismua.org/wp-content/uploads/2020/05/COVID19EU.pdf> (дата звернення: 09.11.2021).
3. Україна 2020-2021: невиправдані очікування, неочікувані виклики (аналітичні оцінки). Київ, 2021. 304 с. *Центр Разумкова*. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/other/2021-PIDSUMKI-PROGNOZI-UKR-ENG.pdf> (дата звернення: 09.11.2021).
4. Tomchuk-Ponomarenko N., Lozova G., Pashniuk L., Krasnopol'ska T. Transformation of Public Administration of the Social and Economic Policy in Ukraine by the Example of the Healthcare Reformation. *Journal of Environmental Treatment Techniques*. 2021. Volume 9. Issue 2. P. 421–427. URL: <http://dormaj.org/index.php/jett/article/view/135> (дата звернення: 09.11.2021).

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Харитонов Р. Ф.

КИРИЛЕНКО ВЛАДИСЛАВ МИКОЛАЙОВИЧ

Київський національний торговельно-економічний університет

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ

Співробітництво України та Європейського Союзу (далі – ЄС, Євросоюз) у сфері енергетики відіграє вагомий роль для становлення незалежності та безпеки в українському енергетичному секторі, адже на протязі багатьох років енергетична безпека перебувала в стані невизначеності. Також представники енергетичного сектору не розуміли, що загроза може виходити з країн партнерів «сусідніх країн» і не брали до уваги перспективи ЄС.

Перш за все варто наголосити, що співробітництво ЄС та України повинно ґрунтуватися на правовому регулюванні

процесів пов'язаних із використанням енергоресурсів, їх видобутком, перевезенням, розподілом, заощадженням, відновленням, порядком споживання тощо. Тому що, за попередні роки невизначеності наш енергетичний сектор зіштовхнувся зі зростаючими потребами енергії та важливим скороченням ймовірностей самозабезпечення нею. Адже розумне споживання людьми ресурсів дасть змогу забезпечити енергетичну безпеку країни. Тож, наразі наша співпраця з ЄС повинна ґрунтуватись на всеосяжному партнерстві, виходячи з основ сукупних інтересів, взаємності, прозорості та передбачуваності, ринкової економіки, договору Енергетичної Хартії 1994 року, Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва в галузі енергетики, Угоди про асоціацію України та ЄС.

Взаємна співпраця повинна включати: імплементацію енергетичних стратегій, опрацювання прогнозів та сценаріїв, створення ефективних механізмів вирішення потенційних кризових ситуацій в енергетиці у дусі солідарності, модернізацію та посилення наявної енергетичної інфраструктури, що представляє спільну увагу, зокрема енергогенеруючі потужності, єдність, надійність та захищеність енергетичних сіток, поступову інтеграцію електроенергетичної системи України до європейської електроенергетичної мережі тощо. Співробітництво України та ЄС в енергетичній сфері вважається одним із напрямків широкомасштабної співпраці, що охоплює зараз фінансові, торгові, громадські, транспортні та інші галузі.

Слід зазначити, що зміни в структурі ЄС за останні роки спричинили виникнення нових правових інструментів співробітництва з Україною, які доповнюють договірні механізми. Співпраця сторін у цьому контексті базується на цілому діапазоні правових інструментів, навіть у механізмах політики Євросоюзу щодо України, секторальних угодах, намірах вчинків, що спонукають Україну до інтеграції з Євросоюзом. Визначення змісту та особливості даних механізмів важливих для нашої держави з точки зору необхідності вироблення ефективних та відповідних форм співпраці з ЄС.

Наразі, в світі склалася нестабільна ситуація щодо постачання та транспортування газу. Не останню роль в цьому відіграють дії Російської Федерації (далі – РФ), що може призвести до негативних наслідків щодо енергозабезпечення. Для України як держави-транзитера газу з РФ до Європи вагоме значення містить забезпечення точних форм правового та організаційного регулювання її відносин з ЄС у сфері створення наступних та безпечних умов для транспортування енергії. Секторальна інтеграція України до енергопростору ЄС у рамках Східного партнерства має можливість сприяти розвитку взаєморозуміння із західними партнерами у цьому напрямку.

Тож в даному випадку слід керуватись Директивою 2004/67/ЄС від 26 квітня 2004 р. «Про заходи гарантування безпеки постачання природного газу». Наразі цей документ втратив чинність в ЄС, і замість нього діє Регламент (ЄС) 1938/2017 від 25 жовтня 2017р., який створює систему безпеки ЄС. Зокрема регламентуються плани попередження та дій на випадок криз, процедури залучення компаній різних форм власності до реагування на випадок криз, визначення критеріїв кризової ситуації та встановлення вимог щодо застосування різних механізмів реагування, залежно від рівня кризи, процедури взаємодопомоги країн, підприємств галузі, споживачів на всіх рівнях ЄС. Виходячи з наявної ситуації, ми можемо побачити що даний регламент діє і справді здійснюється взаємодопомога. Слід наголосити, що справжню співпрацю можливо вибудовувати тільки з країнами-партнерами. Для забезпечення співпраці України і ЄС має бути ухвалене рішення, щодо можливості в Україні впровадження енергетичного законодавства ЄС не в адаптованому, а в автентичному вигляді з зобов'язаннями і правами, ідентичними з країнами-членами ЄС. В умовах фінансової кризи, дефіциту джерел енергії або їх подорожчання, а також у зв'язку з можливими розбіжностями політичного характеру, які можуть призвести до перебоїв із забезпеченням енергією, дана проблема набуває ще більш гострого значення.

Список використаних джерел

1. Договір про заснування Енергетичного Співтовариства від 25 жовтня 2005р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_926#Text
2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. *Євроінтеграційний портал*. URL: <http://eu-ua.org/tekst-uhody-pro-asotsiatsiiu/rozdil-iv-torhivliapytannia-poviazani-z-torhivleiu>
3. Регламент Комісії (ЄС) 2015/703 від 30 квітня 2015 р., яким впроваджується мережевий кодекс щодо правил взаємодії та обміну даними. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-15#Text
4. Міжнародна некомерційна асоціація «Європейська мережа операторів газотранспортних систем» (the International Non-Profit Association (AISBL) European Network of Transmission System Operators for Gas – ENTSG). URL: <https://www.entsog.eu>
5. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council – Eastern Partnerships (Com(2008) 823 final). URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008DC0823:EN:NOT>
6. Joint Declaration of the Prague Eastern Partnership Summit of 7th of May 2009. URL: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/er/107589.pdf

7. Додаткові можливості для євроінтеграції України / Газізуллін І. Ф., Гончар М. М., Коломієць О. В., Мартинюк В. та ін.; за ред. В. Мартинюка. К. : Агентство «Україна», 2009. С. 47.
8. Директива 2003/55/ Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу стосовно спільних правил для внутрішнього ринку природного газу, яка скасовує Директиву 98/30/ЄС.
9. Decision of the Ministerial Council of the Energy Community, 9th MC/06/10/2011-Annex 11/05.10.2011. Energy Community.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри Тищенко Ю. В.

КУПЕНКО АНАСТАСІЯ ІГОРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

СПІЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ З ЄС: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

В умовах світової глобалізації зростає значення питання налагодження і вдосконалення засобів сполучення між державами. Повітряний транспорт це один з найважливіших елементів сучасної світової економіки, оскільки саме він забезпечує переміщення вантажів та пасажирів з найбільшою швидкістю практично в будь-яку точку земної кулі. Тому, за останні роки підписання Угоди про спільний авіаційний простір між Україною та ЄС набуло пріоритетного значення для нашої держави, зокрема.

Нещодавно, в рамках 23 Саміту Україна-ЄС в українській столиці, Києві, відбулось підписання довгоочікуваної Угоди. Угода про спільний авіаційний простір між ЄС і Україною (далі – САП) підписана від імені всіх 27 країн ЄС, тож обидві сторони, починають дотримуватися її негайно. Підписантами стали Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, посол Словенії (бо саме зараз ця країна головує в ЄС) та голова зовнішньополітичної служби в ЄС Жозеп Боррель. Угодою про САП передбачено відкриття ринку повітряного транспорту, а також створення нових можливостей для операторів і споживачів. Розвиток туризму й торгівлі, залучення нових інвестицій та впровадження лоукостерних програм – все це очікується найближчим часом. Повноцінне входження України в єдиний авіапростір ЄС передбачає й обов'язкову імплементацію європейських стандартів та правил у сфері авіаперевезень до українського законодавства.